

ژیان و به سه رهاتی

یوسف و زوڼه یخا

وهرگیر او هونراوهری

ره سولئ عه توفی بیشاسپی

دانیشتووی سه رده شت

سرشناسه :

عنوان قراردادی : یوسف و زلیخا، کردی

عنوان و نام پدیدآور : یوسف و زولیه‌خا / وه‌رگیراو هونراوه‌ی ره‌سولی عه‌توفی بیشاسپی.

مشخصات نشر: سنندج: امام ربانی، ۱۳۹۲

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص

شابک : ۳-۰۲-۶۹۶۲-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

اشتراک‌گیری:

دداشته: کتاب حاضر اقتباسی از «یوسف و زلیخا» اثر جامی است.

موضوع: چمن، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷-۸۹۸ ق. یوسف و زلیخا - اقتباس‌ها

موضوع: سر دی قرن ۱۴

شناسه افزوده: جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷-۸۹۸ ق. یوسف و زلیخا

رده‌بندی کنگره: ۱۳۰۰۰ / ۷۴۳ س / ۳۲۵۶ PIR

رده‌بندی دیویی: ۸۰۰ / ۲۱ / ۳۳۷

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۷۰۰۰

کتاب ناسنامه کتیب:

نوی کتیب : ژیان و به‌سهرهاتی یوسف و زولیه‌خا

وه‌رگیراوو هونراوه‌ی: ره‌سوولی عه‌تووفی

پیت چن : ئاشنا «سنه»

نوبه‌ی چاپ : یه‌که‌م ۱۳۹۲

ئه‌ژمار (تیراژ) : ۱۰۰۰ دانه

بلاو‌که‌ره‌وه: (ناشر) بلاو‌کردنه‌وه‌ی ئیمامی ره‌بانی (انتشارات امام ربانی)

شابک

۳-۰۲-۶۹۶۲-۶۰۰-۹۷۸

نرخ: ۳۵۰۰ تمه‌نه

پيرست

- ۷ کورته پټناسه يه کي نووسم.....
- ۱۰ پټروزي عيشق.....
- ۱۰ هه لېوني چرای جوانی هه زره تی يوسف له نټو باغ و گولزاری نه هیتی.....
- ۱۱ و غریب زه مین به نوری جه مالی زوله یخا بوو به مشریق زه مین.....
- ۱۲ خه ییتی زوله یخا و دیتی جه مالی يوسف بۆ جاری هوهل.....
- ۱۲ ده یی به بیانی هاتنی ده ست یی کردو زوله یخا دو چاوی مهستی خه والوی هه لټنا و له بیرو نه یال شهوی غونجه ی ده می به ست و نه پشکوت.....
- ۱۳ کدران و نزیکان زوله یخا له زیبانی شیوا یی زوله یخا سه ریان سو، مایو که ناخیری رازی دهرونی و ته.....
- ۱۵ زوله یخا سپی يوسف له خه ځیدا ده بینی بۆ جاری دووم.....
- ۱۸ بۆ جاری سی هه یخا له خه ځیدا ده بینی و نټو و نیشانه ی لئ وهر ده گری.....
- ۲۲ خازوینی که رانی زوله یخا له ده هاتن و به هوی نه بوونی لایه نی میسری دلی ده سونا.....
- ۲۶ ده که لټن چادری را زوله یخا عزی میسری ده بینی و هاوار ده کا نه وه نییه که له خه ځیدا دیومه.....
- ۳۱ زیبانی زوله یخا له دووری يوسف.....
- ۳۲ ده ست یی کردنی جه سودی برایی يوسف و وهور خستنی له که نعان.....
- ۳۴ يوسف له خه ځیدا ده بینی که مانگ و وهور خه ځیده ی بۆ ده بن.....
- ۳۵ برایانی چونه خزمه ت با بیان که ځی جازهدات یی ده که خه ځیده ی بۆ ده بن و ده ست و سه حرا.....
- ۳۷ کومه لی برایانی يوسف یان له بابی وهر گرت و ده یی داویان هاویش.....
- ۴۰ کاروانی (مه دپه نی) که یشته سه ر نه و چالاوه و يوسف له هینا ده ر برایه کانی فرۆشتیان.....
- ۴۴ کاروان به ری بوو کورانی به عقوبی لباس خویناوی يوسف له یی بابی دانا.....
- ۴۵ کاروانی مالیک و يوسف نزیک بوون له میسرو پاشا عه زیری نا یی بۆ رازی کاروان.....
- ۴۶ کاروان ده گاته سه ر لټواری ناوی نیل و به و ته وی مالیک يوسف به ناوی نیل ده یی میسری.....
- ۴۷ زوله یخا ریگای که وته بهر ده گای پاشا و يوسف ده بینی و ده یی ناسیته.....
- ۵۰ یوسفی دټن بۆ بازاری فرۆش و زوله یخا ده ی کړی و ده یی با ته وه.....
- ۵۱ چیروکټ کیزیکی جووان به نټوی (بازغه) که له جوانی و مال و ملک خه یی بۆ ته و ته غایبانه عاشقی جه مالی يوسف بوو دوا یی که یی به عیشقی حه قیقی.....
- ۵۲ جووان کردن و رازنده وه و خزمه ت کردنی زوله یخا بۆ يوسف.....
- ۵۸ يوسف به سه رهاتی خوی بۆ زوله یخا ده گټریته وه.....
- ۵۹ يوسف ته قازای شووانی به زوله یخا پیشکش ده کات و ته قازایه که ی وهر ده گټریته.....
- ۶۰ زوله یخا تکای هاو سه ری پیشکش يوسف ده کا و يوسف ده یی ده کانه وه.....
- ۶۴ برسیاری دایه له زوله یخا که هوی شیوا یی تۆ چیه.....
- ۶۶ زوله یخا دایه ی ده نیری بۆ لای يوسف بۆ تکای وه سلی.....
- ۶۷ زوله یخا خوی ده رازټی ته وه ده چی بۆ لای يوسف و به ناو و ناله و پارانه وه ی زور تکای وه سلی لئ ده کا و يوسف داوا یی لئ بوردنی لئ ده کات.....
- ۶۹

- زوله‌يخا يوسف دهنري بۇ نيو باغي تاييه‌تى خۇي و كهنيزاني راسپىرى كهرائ بكتشن بۇ تيكه‌لى جينس ٧١
گرهيو نارحتى زوله‌يخا پيش دايه‌ي و دروست كردنى خاويگ كه نه‌قش و تەس‌سويرى يوسف و
زوله‌يخا تيدا بكتشن ٧٦
زوله‌يخا يوسف بانگ ده‌كا بۇ ئەو خانو تاييه‌تيه‌ي خۇي و تكاي وه‌سلى لئ ده‌كا و وهرناگرئ تكاي ٧٩
زوله‌يخا يوسفى دېنى بۇ خانوي جهوتهم و تكاي وه‌سلى دلى ده‌كا ٨٥
يوسف له پيش زوله‌يخا را ده‌كا و له دهرگاي توشى عه‌يز و ئەفسه‌راني ده‌ي ٩٢
ه‌يز له سو‌كالاي به‌ينى زوله‌يخا و يوسف بۇ يوسف بريارى زينداني راده‌گه‌ينى ٩٤
مندالتيكى شيرخؤر شاهيدى پاكي يوسف به‌يان ده‌كا و ئەو پرياره‌ي زينداني به‌تال ده‌كرتته‌وه ٩٧
زوله‌يخا زاري زناني ميسرى له تهنه و لؤمه ده‌به‌ستى و به شيرى هئزى عيشقى زوبانيان دهرى‌ته‌وه ٩٩
زناني ميسرى دواي ديدارى يوسف به وردى لهو تهنه و تهره‌ي حه‌واله‌ي زوله‌يخايان كرده‌وه
تكه به شىر ده‌كه‌ن و يوسف دهرسپين به زيندان ١٠٤
ه‌يخا فېرى زناني ميسرى ده‌ي و يوسف دهنري بۇ زينداني ١٠٦
زوله‌يخا زينداني يوسف به‌شيمان ده‌يته‌وه و ده‌كه‌وتنه شين و گريان و تانه و تهره له خۇي ١٠٨
زوله‌يخا سه‌رئارا دهره‌وا ده‌گهل دايه‌ي نه‌هينى ده‌جي بۇ زينداني و يوسف ده‌ييني ١١٠
زوله‌يخا ده‌جته سه‌رئارا ميسرى خۇي و له‌ويدا ده‌كا تهماشاي زيندان ١١٣
چاكه‌ي يوسف زينداني و ليكدانه‌وه‌ي واته‌ي خه‌و بۇ نيزيكاني پادشا ١١٦
پادشاي ميسرى به يوسف به‌شيمان به‌شيمان بۇ واته‌ي خه‌وي ١٢٠
يوسف له زيندان تاراد ده‌ي عهره‌ي ميسرى دهرى و زوله‌يخا به تهنه‌ي ده‌هينى ده‌گهل تاهو ناله‌ي ١٢٥
ره‌نج و عه‌زابى زوله‌يخا به‌شيمان به‌شيمان به‌شيمان ناوري عيشقى يوسف ١٢٩
كارى يوسف له سه‌ره‌تاي شه‌رييار پادشا ١٣١
كوهراني به‌عقوب ده‌جن بو ميسرى بو سه‌م كهن يوسف نه‌وان دهناسى به‌لام نه‌وان يوسف ناناسن ١٣٢
براياني يوسف روين به په‌له بۇ كه‌نعان بنيامين شىر بابى وهرگرن و بگه‌رتنه ميسرى ١٣٣
يوسف به فيل و داويكي بنيامين له لاي خه‌ي ده‌كه‌رتنه ١٣٥
شه‌معون له سه‌رداوي يوسفى به پتي قورعه له ميسرى اما بو به روداوي بنيامين غه‌مبار بو
كه‌وته تانه و شه‌ر له براكاني ١٣٧
يوسف خۇي ئاشكرا ده‌كا و براياني لؤمه ده‌كا و ده‌يان ميسرى بابى و هه‌وو قه‌وم ساماني خۇيان
بېنن بۇ ميسرى ١٣٩
زوله‌يخا له قاميش له رنى يوسفى زهنجتيكى ساز ده‌كات ١٤١
زوله‌يخا ده‌جته سه‌ر ريگاي يوسفى و هيج رووي تيناكرئ و ده‌گه‌رتنه زوله‌يخا به‌كه‌ي و بوته‌كه‌ي
خۇي ده‌شكيني و موسولمان ده‌ي و ده‌تته‌وه سه‌ر ريگا و يوسف بانگي ده‌كا به‌شيمان خوي ١٤٢
زوله‌يخا ده‌جته وه‌تاغي تاييه‌تى يوسف و به دوعاي وي بنيابي و جواني كاني لاوي ده‌كه‌رتنه ١٤٦
يوسف زوله‌يخا ماره ده‌كا و زه‌ماوندى بۇ ده‌كا ١٥١
يوسف دايك و بابى خۇي له خه‌ويدا ده‌ييني و تاره‌زوي مردن ده‌كات ١٥٣
يوسف وه فات ده‌كات و زوله‌يخاش له‌شوين وي دهرى ١٥٦

۱. یوسف و زولہیخا کہ هیزت هەرچی ویست ئەو دەکا
 ۲. هەرچی بوونه ئەمری تۆیه هەر له کیو تا په لکه کا
 ۳. تۆ وه دیه هیناوه ئاوو نهک به یهک تام و تویت
 ۴. سوێتال شیرینه و هەر یهک دهوای دهردی دهکا
 ۵. تۆ زهویت هینایه سوێتال دته سفره ی بوونه وه
 ۶. گهر به رهنگه خاوری خاکی بیرى زانا و پرده کا
 ۷. نوخته یهک گولزار و سهوزی زههههههشت
 ۸. جوانی دیمه ن بۆنى خوێنى عیشقی عاشق تر دهکا
 ۹. نوخته یهک دهرمانی زامی هەر نهخۆش لى وى
 ۱۰. نوخته یهک مهنشورى ژاره گییهانی سالتام دهر دهکا
 ۱۱. له ومه کویه ههله پهرینه شاییه به زمی چناو
 ۱۲. پیلای په نجه ی پهری رو عه قلی عافل دهکا
 ۱۳. ئەو ته نشته ی سه ده زاران لاشه وردیوی پیر و لاو
 ۱۴. شیوه نیکه بابیه رۆیه رۆله رۆ گوی کهر دهکا
 ۱۵. شی ئەمیان بهرگری ناکا له شایى عیشقی مه ی
 ۱۶. ئەم به دهردی دل براوه ئەو بتر سه رخۆش دهکا

دهرکي چؤني بونه ههر لهو دهمه ي هاتؤنه بون
 ئاکو پؤژي دئ دووای فهيله سو فان وړ ده کا
 گشتي برباره له لای تۆ ههر ئه تۆي خاليقي کول
 کاری توبه بونه وهر گهر گييان بره با گول ده کا
 من که زهر ريکم له جومله ي خيلى گييان داری زهوي
 گييان من بو ئه مری پاکست لامله سستی ده کا
 دهرمه بار و زهد رومه نيم ته قواو چاکه يه ک
 باری تاوان و خهراپه م پئ ئه راز و پړ ده کا
 ده ست له الم مه توشه و زادی ديواني جهزا
 دهر شيرين ههر عه زابم عه فوی تۆ بؤم چي ده کا
 واسه رم شوړه له دهر گييان تاجي ره سول
 روم نييه دهر گييان عه زابم تۆ ده مهي به خشش ده کا
 تۆ ده لئ مه حروم نه بي کهس به دهر گييان عه فوی من
 ئه و سروه ي بو عه توبه دهر تکای به خشين ده کا
 من که (توراو)م له ههر ژين ليږم گييان ناز ري سه
 موی سپي و عومريکي پيريم دهر گييان تۆ داوا ده کا
 غه يري روه مت نيمه چاره ليم وه شو چلکي دهر گييان
 تۆ وه ديت هينا وجودم رو به دهر گييان ده کا

کورتہ پیناسہ یہ کی نووسہر

رہسولی عہ توفی لہ بنہ مالہ یہ کی عیلمی و لہ عہ شیرہ تی بہ ریاجی لہ
 سالی ۱۳۱۳ ھ دا لہ گوندی بشاسپ سہر بہ شاری سہر دہشت ہاتو تہ
 دونیا و لہ دوا ی تیپہرینی دہوری مندالی و خویندنی
 پیناسہ یہ لہ کانی سہرہ تایی بہ ہاری سالی ۱۳۲۶ ھ شوین خویندنی
 سالی کھو تووہ لہ ماوہی پازدہ سال لہ مہدرسہ ٹایینیہ
 پیناسہ یہ لہ کورد وستان ئیران و عیراق دا خویندویہ تی وہ
 خویندنی پیناسہ یہ لہ کوردوہ لہ کوتایی سالی ۱۳۳۹ ھ دا لہ لای
 پایہ بہر زامستان لہ سالہح ابن النجیب بیژوی) ئیجازہ ی مہ لایہ تی
 و تہ واوبونی پیناسہ یہ لہ تووہ گہراوہ تہ وہ بو گوندہ کھی خویی و
 ماوہی ہفدہ // سال لہ سنغولی تہدریس و ئہرکی مہ لایہ تی بووہ و
 دوا یی ہاتو تہ شاری سہر دہشت و سویدا ماوتہ وہ (نیوی شیعی توراوہ)

بہ نیوی یہزدانی پیناسہ یہ خواوہ بہ زہ یی

دروود و سہلاو لہ سہر گیانی کی پیناسہ یہ پھی پھوایی

چیروکی یوسف زولویخا چیروکی کی قہوس یہ ہودہ یوسف
 کوری یہ عقوب پیناسہ یہ بنوئی سرییلہ داوہ بہ سہرہاتی
 یوسف کہ کیشایہ میسرئ لہ زہمانی (طیموس پاشای مہ غریب و
 طوطیمیس سوم) پاشای میسرئ کہ یہ کییک بوہ مہ غریب عہ ونہ
 بہر زہ کانی میسرئ روی داوہ ئہو چیروکہ لہ پیش شہر ہندو لہ ی
 جاسی شاعیرانی وہ کو (أبوالمؤید) بہ لخی وہ (عممق) بخاری و غریب
 دیکہش بہ سورہ تی نہ زم و نہسر نوسراوہ تہ وہ (عبدالرحمن) جاسی
 بہ سورہ تی ہونراوہ نوسیوویہ تی کہ لہ ہہمویان باشتر ہاتو تہ میژو
 دیسان چاکتر لہ ہہمویان یہزدانی مہ زن بہ چاکترین چیروکی بہ بیان
 فہرمووہ و بہ عنوانی ہہدیہ داویہ تہ چاکترین پیناسہ یہ خوی وہ کو

له سوره تی یوسف ثایه تی ۲ دهفه رموی (نحن نقص أحسن القصص) ئیمه چاکترین چیروک ئه ی (خاتم الانبیاء) بو تو به یان دهم دووای شیخ جامیش نوسخه ی کورت و درێژ له و چیروکه چاپ کراوه جا له حالیکدا ئه و چیروکه له لای نوسهران و شاعیران له لای یهزدانی مهن به چاکترین چیروک ناو برابئ شیواوی سه رنجی ژور ورد و یروانیکی باشی دهوئ ده گهل ئه و حاله ئه من نه مدیوه و نه شم بیستو که ئه و چیروکه به وشه و زوبانی کوردی سورانی تهواوشیا و یوسف تهواوشیه وه هویه له نوسخه ی قه دیمی شیخی جامی و له ته سیرانی سوره ی یوسف ئه و چیروکه م وه رگرتوو وه رم گیراوه وه هلم بایستو به زوبانی کوردی سورانی سه رده شتی وه به عزه مه تله بیکش که ته سیراوه کاندانین و له ته سیره کانداه له سه ریحی قورانی پیروزدان ته سیراوه له سه ر ته رتیبی سوره ی یوسف له نیو چیروکه که دا نوسوم پشکه شم کردوه به میلله تی کورد به و هیوایه که خزمه تی به مانی کورد کردبئ و خشتیکم له که له به ری ئه ده بیاتی کوردی کردبئ و که لینیکم له که له پوری ئه ده بیاتی کوردی پر کردبیتوه. وه ئه و ئی دیعایه شم نییه که نوسراوه که ی من هه مو راست و دروست به یه ل و په له و که م و کورتی تیندا نییه چونکه ئه وه ی که هیچ مه له تله تله نییه ته نها خودایه . به هیوام میلله تی کورد به چاوی ره زا وه ری بکرن له ی تانه و ته شه ر به دوعای خیرم یاد بکهن و خوا له هه مولایه که ی خیرم

ره سولی عتووفی پیناس

دانیشتوی سه رده شت

۱۳۸۶/۶/۲۵

به‌ناوی یه‌زدانی بژیو دهر و خاومن به‌زه‌یی
عیشق و جووانی په‌رنده‌یکه‌ن که له هیلانه‌ی وه‌حده‌ت هه‌لفرپیون که
جووانی دل‌بهر و ناله‌ی دل براو

واته جه‌وه‌هری مه‌عشوق عاشق له‌ویدایه

له بۆلگیکێ نه‌بو نیوئ له بۆ بوون
به‌بلیسه‌و جودیک بوو له بۆ ژین
نه‌بلیسه‌ی یه‌رێ له‌ عه‌نه‌تکرا‌بوو
که نه‌وێه‌گه‌هه‌لقه‌ هیزی ذاتیک
که زاتیکه به‌هه‌ل‌ب‌یور و کار
نیشانه‌ی زاهیری دو‌سه‌ه‌ه‌ت
وه‌دی هه‌نابونه‌هر ناری و خه‌ر
ئه‌وه‌ی بر‌وا به‌ پیتی قانونی ژین
ئه‌وه‌ی دو‌ژمن به‌ قانونی ژییان
به‌ ئاوینه و به‌ شانه‌ دیمه‌نی خۆی
به‌ بێ پیشینه‌ و پاشه‌ خولوودی
ئه‌وینی خۆی به‌ زاتی خۆی لکاوه
له‌ حوجره‌ی نادیارای دای به‌ عاشق
وو جودی بونه‌هر به‌ لگه‌ی رووناکه
له‌ عاشق نایه‌ په‌رده‌ خۆی جه‌مالی
به‌ عیشقی سادقی رو‌ناک ده‌بی دل

له بونی بونه‌وه ته‌ کلیف نه‌بو روون
نهمه‌خلوتی له‌ ئاوو گل درا ژین
نه‌ حووا و ئاده‌می نیوی غه‌وا بو
نه‌ناسراوی ته‌واوی هیچ زوها‌دیک
به‌یانی چۆنیه‌تی دووره له‌ گو‌فتار
له‌ نوری کرده‌وه‌ی ئی سباته‌ زاتی
ده‌گه‌ل به‌رنامه‌ی ژینی به‌ چاکي
باغانی به‌هه‌شتی جیی نشینی
جه‌هه‌نم جیگه‌یه‌ پر زام و ژان
نیشانه‌ی ناداری به‌رزی عیژه‌تی خۆی
له‌ هه‌ر کورده‌ی دووره‌ وجودی
به‌به‌رزی عیشقی خۆی له‌ خوی شی‌اوه
له‌ نوری زه‌ره‌یه‌ک بۆ عیشقی سادق
له‌ سه‌ر بوونی که هه‌ر ته‌نایه‌ به‌هه‌ر
هه‌تا عاشق بگا عیشقی که‌مه‌نی
به‌ عیشقی حه‌ق ده‌بی مه‌قسود حاسل

پیروزی عیشق

نه سووتیی دلیک عیشق و نه وینی
دلی خالی له عیشقی ئاو و خاکه
فهلک دیوانه‌ی عیشق و نه وینه
هوی عیشقی که دنیا تیکه لاوه
گهلپک نانا و عاقل چوونه نیو خاک
نه سیری عیشقی ئازاده ژینی
به لام نازانه بی سوتاوی عیشقن
حه دیسی برکو و پهل به باوه

خه تایه پیتی بلئی دل ئه و له ژینی
له نیو ژینی له بی ره حمی هیلاکم
شه وو رۆژی ده سوری بی سکو ونه
له هه رسوچ و کونی غه و غاو و قلاوه
له فه یزی عاشقی مه حروم و بی باک
غهمی عیشقه ده وای دهر د و برینی
وه کوو گول په په پیری بی ئاوو و شکن
له بۆ هه رکهس به عیشقی دل سووتله وه

ههلبونی چرای موی هه زه تی یوسف له نیو باغ و

سول زانی هه ینی

له زانیانی میژو وه گرپراو
به هه لکوژین له میژوی ئه و ژییانه
ده لئین رۆژی که دنیا بوبه مه وجود
ده گهل چاوی جیهان بینی هه لئیا
سه فی پیغه مبه ران و ماوه ی ژین
ته ماشای کرد له نه سلی پاشیواری
جه مالی یوسفی وا که وته به رچاو
به روومته مانگی چارده ی کاتئ ساوه
ئه گهر خورشید به ئه رزی داوه نوره
جه مالی زۆر جه وانان وه ک ستاره

ئه وه ی عیلمی شوناسایی ته واوه
له رودای ئه وه ی قورس و گرانه
ریانی ئادش پیروز مه حموت
قه تار رسیل هله نه سلیمان وه پیش نا
ده گهل کات و زانیان ئه وه ی دینه
له جووان ناحه رو بی کتار کار ی
له نیو ئه هلی به هه شت زینه نه سلقاو
نه مانگ خۆری دلانی پیتی سوتاوه
ئه وینش خۆری دلانی پر شعوره
به نوری خۆر گهران مه حوی نه زاره